ایران

■ سال بیست و هفتم ■ شماره ۷۸۰۰ ■ پنجشنبه ■ ۲۵ آذر ۱۴۰۰ ■ ۱۱ جمادی الاول ۱۴۴۳ ■ ۱۶ صفحه

■ قیمت در تهران و البرز ۲۰۰۰ تومان / دیگر استان‌ها ۱۵۰۰ تومان ■ Thursday ■ 16 Dec 2021

در جلسه هیأت دولت مطرح شد

دستور رئیس جمهور برای نظارت مستمر بر زنجیره تأمین کالا

در صفحه سیاسی بخوانید

شاهکار پولادمردان ایران در رقابت‌های قهرمانی جهان

معتمدی؛ستاره نوظهور وزنه‌برداری

در صفحه ورزشی بخوانید

«ایران» از رویکرد لایحه بودجه سال آتی در مدیریت هزینه‌ها و مصارف گزارش می‌دهد

بودجه علیه ولخرجی

رشد مصارف عمومی در لایحه بودجه ۱۴۰۱ حدود ۷ درصد در نظر گرفته شده در حالی که این عدد در قانون بودجه ۱۴۰۰ حدود ۱۶۳ درصد بوده است

۵

همزمان با پیشرفت مذاکرات ایران و ۱+۴، نشست شورای امنیت برای بررسی موضوع هسته‌ای ایران برگزار شد

سازمان ملل: تحریم‌های ایران را لغو کنید

۳

نشست شورای امنیت برای بررسی موضوع هسته‌ای ایران

توافق جدید ایران و آژانس

ایران در اقدامی داوطلبانه، اجازه جایگزینی دوربین‌های جدید به‌جای دوربین‌های آسیب دیده مجتمع تسا در کرج را به آژانس داده است

گزارش «ایران» از جزئیات قانون رتبه‌بندی معلمان

پایان ۱۰ سال انتظار فرهنگیان

با تصویب لایحه رتبه‌بندی معلمان، حداقل حقوق معلمان ۸ میلیون و ۸۰ هزار تومان و حداکثر آن حدود ۱۶ میلیون تومان تعیین شد

۷

محمدرضا اصلانی و محمدرضا درویشی در گفت‌وگو با «ایران» از موسیقی اقوام ایران می‌گویند

تلاش برای بقای گنجینه موسیقی

۹

گزارش «ایران» از معطلی ۲۹۲۰ روزه تدوین سند الگوی کشت در دولت‌های یازدهم و دوازدهم

آفت ۸ ساله کشاورزی

گروه اقتصادی/ بر اساس قانون بودجه ۱۴۰۱ و در راستای اجرای قانون برنامه ششم توسعه، وزارت جهاد کشاورزی موظف است حداکثر شش ماه پس از ابلاغ این قانون نسبت به ابلاغ الگوی کشت اقدام کند. از سال ۹۲ تدوین سند نقشه راه الگوی کشت و گنجاندن آن در برنامه‌های سالانه کشور در دستور کار قرار گرفت اما تا پایان کار دولت دوازدهم این سند ارائه نشد. تدوین نسخه‌ای برای الگوی کشت به این معنی نیست که در مناطق مختلف کشور برنامه الگوی کشت نداریم. اما با توجه به تغییرات اقلیمی، خشکسالی و لزوم مدیریت منابع آب، قرار بود دولت یازدهم سندی جدید مبتنی بر شرایط آب و هوایی استان‌های مختلف، ارائه کند که در آن کشاورزی بر پایه برنامه‌ای مشخص باشد.

صفحه ۶ را بخوانید

درخواست سازمان جنگل‌ها برای ورود دادستان کل

نهرخواری این بار در بهبهان

۱۲

به درخواست دولت سیزدهم؛

۵ لایحه دولت روحانی به قوه مجریه مسترد شد

۲

چشم‌انداز مثبت همکاری بین کشورهای منطقه در چهارچوب ۳+۳

یادداشت

قهرمان نورانی درآباد

کارشناس مسائل اوراسیا

دولت سیزدهم جمهوری اسلامی ایران درست از همان روز نخست تشکیل، همگرایی و تعامل مؤثر با آسیا و کشورهای همسایه را به عنوان اولویت سیاست خارجی خود اعلام و رئیس جمهور این موضوع را هم در هفتاد و ششمین نشست سالانه مجمع عمومی سازمان ملل متحد و هم در نشست سران سازمان همکاری شانگهای و اخیراً در اجلاس سران سازمان همکاری اقتصادی اکو به صورت رسمی تشریح کرد. در واقع گسترش همکاری‌های بین‌المللی بویژه با همسایگان در قالب روابط دوجانبه و منطقه‌ای در راستای سیاست‌های اصولی جمهوری اسلامی ایران قرار دارد و استقبال از سازوکار ۳+۳ هم که از سوی رجب طیب اردوغان رئیس جمهور ترکیه جهت شکل‌گیری نوع جدیدی از همکاری بین سه کشور قفقاز جنوبی و همسایگان قدرتمند آنها یعنی ایران، روسیه و ترکیه پیشنهاد شد، در این چهارچوب قابل تحلیل است و می‌توان به صورت مشروط به آینده چنین سازوکاری امیدوار بود.

آن گونه که در خبرها آمده است نمایندگان پنج کشور روسیه، جمهوری آذربایجان، ارمنستان، ایران و ترکیه روز ۱۹ آذر برای رایزنی جهت شکل‌گیری همکاری بین خود در چهارچوب ۳+۳ گردهم آمدند و در پایان نشست اعلام کردند که درها روی مقامات تفلیس هم باز خواهد بود.

طبق اطلاعات وزارت امور خارجه روسیه، در نشست مسکو دورنمای توسعه همکاری‌های چندجانبه منطقه‌ای مورد بررسی و تبادل نظر قرار گرفته است و دیپلمات‌های پنج کشور توافق کردند کار روی مسائل عملی و مورد توجه همه شرکت کنندگان ادامه پیدا کند. از جمله مسائل مورد علاقه طرفین، اقدامات در جهت افزایش اعتماد متقابل، بازگشایی مسیرهای ارتباطی، مشارکت در عرصه تجاری-اقتصادی و فرهنگی-انسانی در منطقه قفقاز جنوبی و مقابله مشترک با چالش‌ها و تهدیدات در منطقه است که شرکت‌کنندگان به ارائه دیدگاه‌های خود درباره این مسائل پرداخته‌اند.

در این میان انگیزه ایران برای شرکت فعالانه در سازوکار ۳+۳ را چنین می‌توان برشمرد: کمک به حل مشکلات و مناقشات موجود در منطقه بر اساس الگوی احترام به تمامیت ارضی و عدم تغییر مرزهای شناخته شده بین‌المللی، تشویق همسایگان به ممانعت از تأثیرگذاری بازیگران فرامنطقه‌ای در تحولات منطقه و استفاده از پتانسیل اقتصادی یکدیگر بر اساس اصل وابستگی متقابل که به نوبه خود صلح و امنیت پایدار را به ارمغان می‌آورد.

پس سازوکار جدید همکاری فی نفسه منافع ملی ایران را تأمین خواهد کرد و نشست معاونان وزرای امور خارجه کشورهای ذینفع در مسکو را می‌توان به عنوان نقطه آغازین این نوع همکاری به فال نیک گرفت، اما تردیدی نیست که شانس موفقیت همکاری مورد نظر در قفقاز جنوبی منوط به حل ریشه‌ای برخی موانع موجود است یا به عبارتی پیش شرط چشم‌انداز مثبت همکاری در چهارچوب سازوکار ۳+۳ محسوب می‌شوند.

■ **پیمان صلح بین جمهوری آذربایجان و ارمنستان**

میانجیگری روسیه بین جمهوری آذربایجان و ارمنستان پس از جنگ ۴۴ روزه بر سر قره‌باغ اگر چه با پیشرفت‌های محسوسی همراه بوده، اما تاکنون به امضای پیمان‌نامه صلح نینجامیده است و هر یک از طرفین مناقشه به دنبال کسب امتیاز حداکثری هستند. لذا تلاش‌های منطقه‌ای بهتر است به این مسأله مهم متمرکز شود.

■ **حل مناقشه بین روسیه و گرجستان**

اختلافات بین این دو کشور همسایه بر سر وضعیت حقوقی آبخازیا و اوستیای جنوبی پابرجاست و جنگ سال ۱۳۸۷ عمیق‌تر شدن زخم در روابط دو طرف را در پی داشته است. درست به همین دلیل گرجستان از شرکت در نشست مسکو و عضویت در سازوکار همکاری ۳+۳ سر باز زده است. چنین به نظر می‌رسد که گرجستان حلقه مفقوده این سازوکار است و غیبت آن کشور می‌تواند آینده همکاری در منطقه را تحت تأثیر قرار دهد. لذا بهتر است طرفین دعوی برای حل مناقشات مزبور پیشقدم شوند و اختلافات را به شکل عادلانه حل و فصل کنند. در این زمینه دیگر اعضا می‌توانند برای میانجیگری بین روسیه و گرجستان طرح صلح پیشنهاد دهند که در صورت نتیجه بخش بودن آن احتمال دارد گرجی‌ها هم از سیاست همگرایی خود با غرب صرفنظر کنند و مصلحت خود را در همکاری منطقه‌ای ببینند.

بحث مهم دیگر وجود زیرساخت‌های با اهمیتی همچون خطوط لوله ترانزیتی نفت و گاز و خط آهن در گرجستان است که جمهوری آذربایجان را به ترکیه متصل می‌کند. این پتانسیل در کنار توافق سه‌جانبه ایران با گرجستان و جمهوری آذربایجان برای ایجاد کریدور ترانزیتی خلیج فارس- دریای سیاه می‌تواند شانس موفقیت سازوکار ۳+۳ را دوچندان سازد.

■ **احترام به تمامیت ارضی و رعایت اصل تغییرناپذیری مرزهای بین‌المللی**

احترام به تمامیت ارضی همه کشورهای منطقه بر اساس توافق آلماتی پس از فروپاشی شوروی همواره مورد تأکید جمهوری اسلامی ایران بوده است. این سیاست سال گذشته در جریان جنگ دوم قره‌باغ از زبان مقام معظم رهبری هم تکرار و بر تمامیت ارضی دو همسایه شمالی ایران به طور یکسان تأکید شد. حمایت از تمامیت ارضی و حق حاکمیت ملی گرجستان بر سرزمین‌های خود نیز در این ردیف قرار می‌گیرد. برای شکل‌گیری همکاری دامنه‌دار و پایدار توجه به این اصل اجتناب‌ناپذیر و ضروری است.

■ **پرهیز از انحصارگرایی**

حل ریشه‌ای مسائل و مشکلات منطقه مشارکت فعالانه دسته‌جمعی را می‌طلبد و نبود اجماع منطقه‌ای در حل مسائل ممکن است زمینه‌ساز مداخلات بازیگران فرامنطقه‌ای بشود. یکی از ضعف‌های توافقنامه آتش‌بس بین جمهوری آذربایجان و ارمنستان را باید در این نکته جست‌وجو کرد که پس از گذشت بیش از یک سال از جنگ هنوز بی‌اعتمادی و خصومت در روابط آنها خودنمایی می‌کند. ایران به عنوان کشوری که منافع او در سه دهه گذشته در قفقاز جنوبی در اثر جنگ قره‌باغ صدمات بسیاری را متحمل شد، می‌تواند در حل برخی مسائل باقیمانده طرف مشورت قرار گیرد. البته در جریان جنگ دوم قره‌باغ طرح صلح جامعی هم از سوی ایران تهیه و به کشورهای منطقه ارائه شد که از علاقه‌مندی تهران به برقراری صلح و ثبات در منطقه حکایت می‌کرد.

■ **لحاظ کردن همکاری امنیتی در سازوکار**

وجود برخی ابهامات درباره نحوه ایجاد گذرگاه در جنوب ارمنستان موسوم به «کریدور زنگزور» برای برقراری ارتباط ریلی و جاده‌ای بین نخجوان و خاک اصلی جمهوری آذربایجان یکی از مسائل مناقشه‌برانگیز در روزهای اخیر بوده است. حل این معما بر طبق حفظ تمامیت ارضی ارمنستان می‌تواند رمز موفقیت در همکاری سودمند کشورهای منطقه در بخش حمل‌ونقل باشد. تردیدی نیست که مخدوش شدن مرزهای بین‌المللی به هر شکلی می‌تواند زمینه‌ساز بحران‌های آتی باشد. البته اگر بحث تأمین امنیت آن مطرح است و بی‌اعتمادی جمهوری آذربایجان و ارمنستان به آن دامن می‌زند، می‌توان نیروی مشترکی با همکاری کشورهای همکار در سازوکار ۳+۳ به وجود آورد تا حافظت از ترددهای ریلی و جاده‌ای را برعهده گیرد؛ وگرنه خلع ید از ارمنستان در این زمینه و سپردن امنیت گذرگاه به کشوری خاص ممکن است نتیجه دلخواه را ندهد.

با نظرداشت مواردی که اشاره شد، می‌توان چشم‌انداز مثبتی از همکاری بین کشورهای منطقه در چهارچوب ۳+۳ ترسیم کرد و با خوشبینی آینده تحولات را نگریست. تأمین منافع همه اعضا به میزان یکسان آینده روشنی در مقابل منطقه قفقاز جنوبی قرار خواهد داد و مناقشات جای خود را به صلح و ثبات و آبادانی خواهد داد.

رتبه‌بندی صادرکنندگان به مثابه ریل‌گذاری توسعه صادرات غیر نفتی

یادداشت

احسان قمری

اقتصاددان

نهادهای حاکمیتی در سراسر دنیا در راستای وظایف حاکمیتی خود و با هدف احتراز از تصدی‌گری نسبت به فراهم کردن شرایط بهبود فعالیت فعالان بخش خصوصی اقدام نموده و ضمن رصد و نظارت بر فعالیت آنها، ارزیابی لازم را با هدف توسعه همه‌جانبه کشورهایشان فراهم می‌نمایند. حوزه تجارت خارجی به عنوان یکی از بخش‌های تشکیل دهنده تولید ناخالص ملی هر کشور از این قاعده مستثنی نبوده و قریب به اتفاق کشورها با هدف تفوق صادرات بر واردات و بهبود تراز تجاری کشورهایشان اقداماتی انجام داده و در این مسیر گام برمی‌دارند. لذا حمایت از تجارت خارجی کشور از سوی دولت‌ها ضرورتی انکارناپذیر بوده و لازم است شرایطی فراهم شود تا ضمن رعایت مقررات و دستورالعمل‌های موجود، ابزارهای تشویقی در جهت توسعه صادرات به کار گرفته شوند.

حمایت از صادرکنندگان و تشویق جامعه صادرکنندگان در ایران به دهه ۸۰ برمی‌گردد. در آن زمان سالانه اعتباراتی در قالب بودجه‌های سالانه جهت پرداخت جوایز صادراتی به کلیه صادرکنندگان بر اساس گروه‌های مختلف کالایی و خدماتی تخصیص و جوایز صادراتی به کلیه صادرکنندگان پرداخت می‌شد. فارغ از کارایی و اثرگذاری این گونه پرداخت‌ها که با دیدگاه‌های مختلف کارشناسان اقتصادی روبه‌رو شد، به‌نظر می‌رسید دو چالش بزرگ در پرداخت این گونه جوایز صادراتی وجود داشت که البته بعدها با اصلاحاتی پرداخت جوایز صادراتی به پرداخت مشوق‌های صادراتی تغییر یافت و سیاست پرداخت‌های غیر مستقیم و حمایت‌های غیرمادی جایگاه اصلی در حمایت‌های تجاری را به خود اختصاص داد. چالش اول مربوط به جامعه هدف پرداخت‌ها بود که صرفاً شاخص میزان صادرات غیر نفتی مد نظر قرار می‌گرفت و در سال‌های اول نوع کالاهای صادراتی و حتی کشورهای هدف، اثرگذاری چندانی در شاخص‌های تأثیرگذار بر تعیین میزان جوایز صادراتی را نداشت لذا صادرکنندگان تلاش می‌کردند به هر روش ارزش صادرات خود را افزایش دهند. شایان ذکر است که در آن سال‌ها از مفهوم جهش صادراتی استنباط کاملی صورت نمی‌گرفت و صرفاً توسعه صادرات غیر نفتی در افزایش کمی صادرات خلاصه می‌شد. چالش دوم مربوط به اثرگذاری این گونه جوایز صادراتی بر توسعه صادرات غیرنفتی بود که با توجه به متغیرهای گسترده اثرگذار بر توسعه صادرات غیر نفتی و لزوم ثابت نگه‌داشتن سایر متغیرها با هدف کمی کردن اثرات متغیر مد نظر، ارزیابی چندان دقیقی انجام نگردیده و لذا نمی‌توان در این خصوص، حداقل در کوتاه مدت و میان مدت نظرات دقیقی بیان کرد.

به هر حال از اوایل دهه ۹۰ رویکرد پرداخت جوایز و پرداخت‌های مستقیم به پرداخت مشوق‌های غیرمستقیم تغییر کرده و براساس بسته‌های حمایت از صادرات غیرنفتی و مطابق بر برنامه‌ها و فعالیت‌های صادراتی صادرکنندگان، نسبت به پرداخت مشوق‌های صادراتی اقدام گردید.

با عنایت به نکات پیش‌گفته شده به نظر می‌رسد تطابق میان برنامه‌های صادراتی و مشوق‌های صادراتی، ضرورتی انکارناپذیر بوده و لازم است شرایطی فراهم شود که انجام هر نوع حمایت و اتخاذ سیاست‌های تشویقی براساس معیارهای مرتبط با صادرکننده طراحی گردیده و اجرا گردد.

رتبه‌بندی صادرکنندگان بر اساس معیارهای کارشناسی یکی از فعالیت‌های مثبتی است که بازخورد مطلوبی بر ایجاد انگیزه میان صادرکنندگان داشته و در نهایت مقدمات شناسنامه‌دار کردن جامعه صادر کنندگان را فراهم خواهد کرد. بر اساس اطلاعات موجود، بیش از ۲۸ هزار صادر کننده از ابتدای سال ۱۳۹۷ تاکنون نسبت به انجام فعل صادراتی اقدام نموده‌اند که لازم است ضمن تعیین شاخص‌های مختلف، رتبه بندی آنها صورت گرفته و در نهایت شرایطی فراهم شود که امکان ارتقای رتبه هر یک از صادر کنندگان فراهم شود. در این مسیر صادرکنندگان با تکمیل و بارگذاری اطلاعات مورد نیاز در سامانه جامع تجارت، فرایند رتبه‌بندی را انجام داده و در نهایت به صورت پویا قادر خواهند بود تا نسبت به ویرایش اطلاعات و بالا بردن رتبه خود اقدام نمایند.

مهم‌ترین کارکرد سامانه رتبه‌بندی صادرکنندگان، کارکرد تشویقی آن می‌باشد. طرح مشوق‌های هوشمند که اجرای آن در صورت تخصیص اعتبارات از سال جاری آغاز خواهد شد مکمل رتبه‌بندی صادرکنندگان بوده و از این پس معیار رتبه‌بندی به عنوان مهم‌ترین شاخص اثرگذار هر نوع حمایتی در نظر گرفته خواهد شد. صادرکنندگان بر اساس رتبه صادراتی خود که بیانگر اهلیت صادراتی می‌باشد طبقه‌بندی شده و بر این اساس مورد حمایت قرار می‌گیرند. همچنین با توجه به ضرورت استفاده از ابزارهای تشویقی در حوزه ایفای تعهدات ارزی به نظر می‌رسد یکی از کارکردهای اثرگذار در ایفای تعهدات ارزی در جهت تأمین ارز مورد نیاز واردات کالاهای اساسی، مواد اولیه، ماشین‌آلات و تجهیزات مورد نیاز تولید، استفاده از رتبه‌بندی در جهت تسهیل و تسریع ایفای تعهدات ارزی نقش بسزایی دارد. ذکر این نکته ضروریست که حدود ۳ هزار و ۵۰۰ صادرکننده ۱۰۰ درصد ایفای تعهدات ارزی خود را ایفا کرده‌اند که لازم است در رتبه‌بندی صادرکنندگان، مد نظر قرار گیرد.

بی شک رتبه‌بندی صادرکنندگان، حرکتی بدیع در جهت شناخت صادرکنندگان بوده و در صورت تکمیل فرایند رو به رشد سامانه جامع تجارت، تنظیم‌گری در حوزه تجارت خارجی و مانع‌زدایی با سرعت بیشتری انجام خواهد پذیرفت.

همکار ارجمند و محترم سرکار خانم زبیده‌سادات اتقانی

بدینوسیله درگذشت برادر عزیزتان را به شما تسلیت عرض نموده، از خداوند باریتعالی برای آن مرحوم رحمت واسعه الهی و برای شما و سایر بازماندگان صبر و اجر مسألت داریم.

مؤسسه فرهنگی مطبوعاتی ایران

سلام ایران

هر روز با شما در اینجا خواهیم بود، صدای شما، حرف شما و پیشنهاد شما را می شنویم و می خوانیم و بازگو می کنیم. با ما همراه باشید، بگویید و بنویسید

تلفن: ۸۸۷۶۹۰۷۵ - ۰۲۱ پیامک: ۳۰۰۰۴۵۱۲۱۳

نظر مردم

■ **عملیات آب و فاضلاب در خروجی خیابان رحیمی در افسریه/ خانم فوزی:** بیش از یک‌ماه است خروجی خیابان رحیمی در افسریه به بزرگراه بسیج به علت عملیات شرکت آب و فاضلاب خیابان باریک شده است و تردد خودروها بسختی صورت می گیرد. لذا ترافیک این منطقه سنگین است لطفاً مسئولین محترم به این موضوع رسیدگی فرمایند.

■ **عدم پرداخت وام ودیعه مسکن/ آقای کیائی:** بانک‌ها وام ودیعه مسکن را پرداخت نمی کنند. علت چیست؟ لطفاً پیگیر این موضوعات باشید.

■ **قطع شدن نشانگر روز شمار افتتاح مترو آزادگان در کمربندی آزادگان/ یک شهروند:** نشانگر روز شمار افتتاح مترو آزادگان که در کمربندی آزادگان نشان دهنده نزدیک شدن به افتتاح خط مترو اسلامشهر بود و به موعد آن هم نزدیک شده بود (۹۰ روز) به یکباره و عجیب چند روزی است خاموش شده لطفاً مسئولان ذیربط نسبت به این موضوع و راه اندازی این ایستگاه دستورات لازم را صادر فرمایند.

■ **افزایش نرخ بلیط هواپیما/ آقای کاسب:** علت افزایش نرخ بلیط هواپیما چیست؟ مسئولان محترم به این موضوع رسیدگی فرمایند.

■ **استمداد از استاندار مازندران:** با سلام روستای تیرتاش به‌علت کوهستانی بودن و فرسایش زمین غیرقابل تردد بوده و نیازمند ترمیم آسفالت راه این روستا است. در ضمن رودخانه و کانال‌های این روستا احتیاج به لایروبی دارد و به‌علت ریختن زباله باعث بوی تعفن و بروز بیماری برای روستاییان شده. همچنین جوانان این روستا از امکانات ورزشی و فرهنگی محروم هستند. از استاندار محترم مازندران تقاضای رسیدگی به مشکلات زیاد این روستا را داریم.